

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Βρυξέλλες, 14 Μαρτίου 2019
(OR. en)

2019/0019 (COD)

PE-CONS 62/19

SOC 114
EMPL 81
PREP-BXT 62
CODEC 500

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Θέμα:	ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με τη θέσπιση μέτρων έκτακτης ανάγκης στον τομέα του συντονισμού των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης μετά την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση
-------	--

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2019/...
ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της ...

**σχετικά με τη θέσπιση μέτρων έκτακτης ανάγκης στον τομέα
του συντονισμού των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης
μετά την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ και την Ελβετία)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,
Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 48,
Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,
Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,
Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία¹,

¹ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 13ης Μαρτίου 2019 (δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 29 Μαρτίου 2017, το Ηνωμένο Βασίλειο γνωστοποίησε την πρόθεσή του να αποχωρήσει από την Ένωση, δυνάμει του άρθρου 50 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ). Οι Συνθήκες θα παύσουν να ισχύουν ως προς το Ηνωμένο Βασίλειο από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της συμφωνίας αποχώρησης ή, ελλείψει συμφωνίας, δύο έτη μετά την εν λόγω γνωστοποίηση, ήτοι από τις 30 Μαρτίου 2019, εκτός εάν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, σε συμφωνία με το Ηνωμένο Βασίλειο, αποφασίσει ομόφωνα να παρατείνει την εν λόγω προθεσμία.
- (2) Ελλείψει συμφωνίας αποχώρησης ή παράτασης της διετούς περιόδου μετά τη γνωστοποίηση από το Ηνωμένο Βασίλειο της πρόθεσής του να αποχωρήσει από την Ένωση, οι ενωσιακοί κανόνες για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης οι οποίοι προβλέπονται στους κανονισμούς του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 883/2004¹ και (ΕΚ) αριθ. 987/2009² θα παύσουν να ισχύουν ως προς το Ηνωμένο Βασίλειο από την 30ή Μαρτίου 2019.

¹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για το συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας (ΕΕ L 166 της 30.4.2004, σ. 1).

² Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 987/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για καθορισμό της διαδικασίας εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας (ΕΕ L 284 της 30.10.2009, σ. 1).

- (3) Ως αποτέλεσμα, τα πρόσωπα τα οποία, υπό την ιδιότητά τους ως πολιτών της Ένωσης, έχουν ασκήσει με νόμιμο τρόπο το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας ή την ελευθερία παροχής υπηρεσιών που κατοχυρώνεται στα άρθρα 45 και 49 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) πριν από την ημερομηνία αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση, καθώς και τα μέλη των οικογενειών τους και οι επιζώντες τους, δεν μπορούν πλέον να βασίζονται στους κανόνες της Ένωσης για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης όσον αφορά τα δικαιώματά τους ως προς την κοινωνική ασφάλιση τα οποία βασίζονται σε πραγματικά περιστατικά και γεγονότα που έλαβαν χώρα και σε περιόδους ασφάλισης, μισθωτής δραστηριότητας, μη μισθωτής δραστηριότητας ή κατοικίας που ολοκληρώθηκαν πριν από την ημερομηνία αποχώρησης, και που αφορούσαν το Ηνωμένο Βασίλειο. Εξίσου θα επηρεαστούν οι ανιθαγενείς και οι πρόσφυγες που υπάγονται ή έχουν υπαχθεί στη νομοθεσία ενός ή περισσότερων κρατών μελών και βρίσκονται ή έχουν βρεθεί σε καταστάσεις που αφορούν το Ηνωμένο Βασίλειο, καθώς και τα μέλη των οικογενειών τους και οι επιζώντες.
- (4) Για να επιτευχθεί ο στόχος της προστασίας των δικαιωμάτων κοινωνικής ασφάλισης για τους ενδιαφερομένους, τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεχίσουν να εφαρμόζουν τις ενωσιακές αρχές της ίσης μεταχείρισης, της εξομοίωσης και του συνυπολογισμού που καθορίζονται στους κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 883/2004 και (ΕΚ) αριθ. 987/2009, καθώς και τις διατάξεις αυτών των κανονισμών που είναι αναγκαίες για την εφαρμογή των εν λόγω αρχών, όσον αφορά τα καλυπτόμενα πρόσωπα, τα πραγματικά περιστατικά ή τα γεγονότα που έλαβαν χώρα και τις περιόδους που ολοκληρώθηκαν πριν από την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση.

- (5) Ο παρών κανονισμός δεν επηρεάζει τις υφιστάμενες συμβάσεις και συμφωνίες περί κοινωνικής ασφάλισης μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και ενός ή περισσότερων εκ των κρατών μελών οι οποίες συνάδουν με το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 και με το άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 987/2009. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τη δυνατότητα της Ένωσης ή των κρατών μελών να λάβουν μέτρα για τη διοικητική συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών με τους αρμόδιους φορείς στο Ηνωμένο Βασίλειο προκειμένου να υλοποιηθούν οι αρχές του παρόντος κανονισμού. Επιπλέον, ο παρών κανονισμός δεν επηρεάζει την αρμοδιότητα της Ένωσης ή των κρατών μελών να συνάπτουν συμβάσεις και συμφωνίες περί κοινωνικής ασφάλισης με τρίτες χώρες ή με το Ηνωμένο Βασίλειο οι οποίες αφορούν την περίοδο μετά την παρέλευση της ημερομηνίας κατά την οποία οι Συνθήκες θα παύσουν να ισχύουν ως προς το Ηνωμένο Βασίλειο.
- (6) Ο παρών κανονισμός δεν επηρεάζει δικαιώματα που αποκτήθηκαν ή βρίσκονταν σε διαδικασία απόκτησης σύμφωνα με νομοθεσία κράτους μέλους κατά τη διάρκεια της περιόδου πριν από την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Η καλή συνεργασία είναι απαραίτητη για την προστασία και την κατοχύρωση των δικαιωμάτων αυτών. Είναι σημαντικό να διασφαλίζεται ότι οι ενδιαφερόμενοι έχουν στη διάθεσή τους κατάλληλη και έγκαιρη ενημέρωση.

- (7) Δεδομένου ότι ο στόχος του παρόντος κανονισμού, ήτοι να επιτευχθεί η ομοιόμορφη μονομερής εφαρμογή των αρχών της ίσης μεταχείρισης, της εξομοίωσης και του συνυπολογισμού όσον αφορά την κοινωνική ασφάλιση, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη, αλλά λόγω του συντονισμού της αντίδρασής τους μπορεί να επιτευχθεί καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας που διατυπώνεται στο άρθρο 5 ΣΕΕ. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο εν λόγω άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού.
- (8) Λαμβάνοντας υπόψη ότι ελλείπει συμφωνίας αποχώρησης ή παράτασης της διετούς περιόδου μετά τη γνωστοποίηση από το Ηνωμένο Βασίλειο της πρόθεσής του να αποχωρήσει από την Ένωση, οι Συνθήκες θα παύσουν να ισχύουν ως προς το Ηνωμένο Βασίλειο από τις 30 Μαρτίου 2019, και ότι, δεδομένης της ανάγκης να παρέχεται ασφάλεια δικαίου, θεωρήθηκε σκόπιμο να προβλεφθεί εξαίρεση από την προθεσμία των οκτώ εβδομάδων που αναφέρεται στο άρθρο 4 του πρωτοκόλλου αριθ. 1 σχετικά με τον ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το οποίο προσαρτάται στη ΣΕΕ, στη ΣΛΕΕ και στη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας.
- (9) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να τεθεί σε ισχύ κατεπειγόντως, από την επομένη της ημερομηνίας δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, και να εφαρμόζεται από την επομένη της ημερομηνίας κατά την οποία οι Συνθήκες θα παύσουν να ισχύουν ως προς το Ηνωμένο Βασίλειο, εκτός εάν μέχρι την εν λόγω ημερομηνία έχει τεθεί σε ισχύ συμφωνία αποχώρησης συναφθείσα με το Ηνωμένο Βασίλειο,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, εφαρμόζονται οι ορισμοί που προβλέπονται στο άρθρο 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 και στο άρθρο 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 987/2009.

Άρθρο 2

Καλυπτόμενα πρόσωπα

Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στα ακόλουθα πρόσωπα:

- α) υπηκόους κράτους μέλους, ανιθαγενείς και πρόσφυγες, οι οποίοι υπάγονται ή έχουν υπαχθεί στη νομοθεσία ενός ή περισσότερων κρατών μελών και βρίσκονται ή έχουν βρεθεί σε κατάσταση που αφορά το Ηνωμένο Βασίλειο πριν από την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, καθώς και τα μέλη των οικογενειών τους και τους επιζώντες τους·
- β) υπηκόους του Ηνωμένου Βασιλείου οι οποίοι υπάγονται ή έχουν υπαχθεί στη νομοθεσία ενός ή περισσότερων κρατών μελών πριν από την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, καθώς και τα μέλη των οικογενειών τους και τους επιζώντες τους.

Άρθρο 3
Υλικό πεδίο εφαρμογής

Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σε όλους τους κλάδους κοινωνικής ασφάλισης που προβλέπονται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004.

Άρθρο 4
Ίση μεταχείριση

Η αρχή της ίσης μεταχείρισης, όπως ορίζεται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004, εφαρμόζεται στα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 2 του παρόντος κανονισμού, όσον αφορά οποιαδήποτε κατάσταση που έλαβε χώρα πριν από την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 5
Εξομοίωση και συνυπολογισμός

1. Η αρχή της εξομοίωσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004, εφαρμόζεται όσον αφορά παροχές ή εισόδημα που αποκτήθηκαν και πραγματικά περιστατικά ή γεγονότα που έλαβαν χώρα στο Ηνωμένο Βασίλειο πριν από την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

2. Η αρχή του συνυπολογισμού, όπως ορίζεται στο άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004, εφαρμόζεται όσον αφορά περιόδους ασφάλισης, μισθωτής δραστηριότητας, μη μισθωτής δραστηριότητας ή κατοικίας που συμπληρώθηκαν στο Ηνωμένο Βασίλειο πριν από την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.
3. Εφαρμόζονται όλες οι άλλες διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 987/2009 οι οποίες είναι αναγκαίες για την εφαρμογή των αρχών που ορίζονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 6

Σχέση με άλλα όργανα συντονισμού

1. Ο παρών κανονισμός ισχύει με την επιφύλαξη των υφιστάμενων συμβάσεων και συμφωνιών περί κοινωνικής ασφάλισης, μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και ενός ή περισσότερων εκ των κρατών μελών οι οποίες συνάδουν με το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 και με το άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 987/2009.

2. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει συμβάσεις και συμφωνίες περί κοινωνικής ασφάλισης μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και ενός ή περισσότερων εκ των κρατών μελών οι οποίες θα συναφθούν μετά την ημερομηνία κατά την οποία οι Συνθήκες θα παύσουν να ισχύουν ως προς το Ηνωμένο Βασίλειο, σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 3 ΣΕΕ, και καλύπτουν την περίοδο πριν από την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, με την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω συμβάσεις και συμφωνίες υλοποιούν τις αρχές που ορίζονται στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 5 του παρόντος κανονισμού, εφαρμόζουν τις διατάξεις που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 3 του παρόντος κανονισμού, βασίζονται στις αρχές του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 και συνάδουν με το πνεύμα του.

Άρθρο 7

Έκθεση

Ένα έτος από την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Η έκθεση αυτή θα εξετάζει, ιδίως, τα πρακτικά προβλήματα που ανακύπτουν για τους ενδιαφερόμενους, συμπεριλαμβανομένων των προβλημάτων που προκύπτουν από την έλλειψη συνέχειας ή συντονισμού των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης.

Άρθρο 8
Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την επομένη της ημερομηνίας κατά την οποία οι Συνθήκες παύουν να ισχύουν ως προς το Ηνωμένο Βασίλειο, σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 3 ΣΕΕ.

Ωστόσο, ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται εάν μέχρι την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού έχει τεθεί σε ισχύ συμφωνία αποχώρησης συναφθείσα με το Ηνωμένο Βασίλειο, σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 2 ΣΕΕ.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

....,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
